SKLEPI

SKLEP SVETA (EU) 2017/1789

z dne 25. septembra 2017

o razveljavitvi Odločbe 2009/415/ES o obstoju čezmernega primanjkljaja v Grčiji

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 126(12) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je v skladu s členom 104(6) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (PES) 27. aprila 2009 na podlagi priporočila Komisije z Odločbo Sveta 2009/415/ES ([1]) sklenil, da v Grčiji obstaja čezmerni primanjkljaj. Svet je opozoril, da je primanjkljaj sektorja država leta 2007 dosegel 3,5 % BDP, kar je nad referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe, v letu 2008 pa je bil ocenjen na 3,6 % BDP (brez upoštevanja enkratnih ukrepov ali 3,4 % BDP z upoštevanjem enkratnih ukrepov). Za leto 2009 naj bi primanjkljaj sektorja država dosegel 4,4 % BDP (ali 3,7 % z upoštevanjem enkratnih prihodkov). Bruto dolg sektorja država je v letu 2007 znašal 94,8 % BDP, v letu 2008 pa 94,6 % BDP, kar je občutno nad referenčno vrednostjo 60 % BDP iz Pogodbe. Glede na vmesno napoved Komisije iz januarja 2009 naj bi se delež dolga sektorja država kot odstotek BDP še povečal, in sicer na 96,3 % BDP v letu 2009 in 98,5 % BDP v letu 2010.

(2) Svet je 27. aprila 2009 v skladu s členom 104(7) PES in členom 3(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 ([2]) na podlagi priporočila Komisije Grčiji izdal priporočilo, naj najpozneje do leta 2010 ustrezno zmanjša čezmerni primanjkljaj, tako da zniža javnofinančni primanjkljaj pod 3 % BDP na verodostojen in trajnosten način. V ta namen je Svet določil, naj grška vlada do 27. oktobra 2009 sprejme učinkovite ukrepe.

(3) Svet je 30. novembra 2009 v skladu s členom 126(8) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sklenil, da Grčija ni sprejela učinkovitih ukrepov; posledično je Svet 16. februarja 2010 na priporočilo Komisije Grčijo v skladu s členom 126(9) PDEU pozval, naj sprejme ukrepe za ustrezno zmanjšanje čezmernega primanjkljaja najpozneje do leta 2012. Svet je določil tudi rok za sprejetje učinkovitih ukrepov, in sicer 15. maj 2010.

(4) Zaradi zelo resnega poslabšanja finančnega položaja grške vlade so se države članice, katerih valuta je euro, leta 2010 na prošnjo Grčije odločile, da ji zagotovijo pomoč za stabilnost, da bi zaščitile finančno stabilnost celotnega euroobmočja, v povezavi z večstransko pomočjo, ki jo zagotavlja Mednarodni denarni sklad. Od marca 2012 se pomoč držav članic euroobmočja izvaja v obliki posojila iz evropskega instrumenta za finančno stabilnost.

(5) Svet je 10. maja 2010 na podlagi člena 126(9) in člena 136 PDEU sprejel Sklep 2010/320/EU ([3]), ki je bil naslovljen na Grčijo, za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter pozval Grčijo, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za ustrezno zmanjšanje čezmernega primanjkljaja najpozneje do leta 2014.

([1]) Odločba Sveta 2009/415/ES z dne 27. aprila 2009 o obstoju čezmernega primanjkljaja v Grčiji (UL L 135, 30.5.2009, str. 21).
([2]) Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).
([3]) Sklep Sveta 2010/320/EU z dne 10. maja 2010 naslovljen na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziv Grčiji, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja (UL L 145, 11.6.2010, str. 6).

(6) Sklep 2010/320/EU je bil večkrat bistveno spremenjen. 12. julija 2011 je bil prenovljen s Sklepom Sveta 2011/734/EU ([1]). Pozneje je bil Sklep 2011/734/EU med 8. novembrom 2011 in decembrom 2012 večkrat znatno spremenjen ([2]).

(7) Grčija je 8. julija 2015 zaprosila za finančno pomoč iz Evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) v obliki triletnega posojila, 12. julija 2015 pa je bil dosežen načelni dogovor o zagotovitvi posojila Grčiji v višini do 86 000 milijonov EUR.

(8) V skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), ter zlasti členom 7 navedene uredbe, mora država članica, ki zaprosi za finančno pomoč iz EMS, pripraviti program za makroekonomsko prilagoditev (v nadaljnjem besedilu: program), ki ga odobri Svet. Tak program bi moral zagotoviti sprejetje svežnja reform, ki so potrebne za izboljšanje vzdržnosti javnih financ in regulativnega okolja.

(9) Program, ki ga je pripravila Grčija, je bil odobren z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2015/1411 ([4]). Komisija, ki je delovala v imenu EMS, in grški organi so 19. avgusta 2015 podpisali Memorandum o soglasju o posebnih pogojih gospodarske politike.

(10) Svet je 19. avgusta 2015 na podlagi člena 126(9) PDEU in priporočila Komisije sprejel Sklep (EU) 2015/1410 ([5]), naslovljen na Grčijo, v katerem jo je pozval, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za ustrezno zmanjšanje čezmernega primanjkljaja najpozneje do leta 2017.

(11) V skladu s členom 10(2)(a) Uredbe (EU) št. 472/2013 je bila Grčija opravičena ločene predložitve poročil v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in je poročala v okviru programa.

(12) Grčija je junija 2016 uspešno zaključila prvi pregled programa. Euroskupina je 15. junija 2017 pozdravila izvedbo predhodno dogovorjenih ukrepov za drugi pregled v Grčiji, kar je utrlo pot zaključku tega pregleda. Euroskupina je na sejah 24. maja 2016 in 15. junija 2017 pojasnila ukrepe, ki bodo po uspešnem zaključku programa po potrebi sprejeti za zagotovitev vzdržnosti grškega dolga.

(13) V skladu s členom 4 Protokola št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji in PDEU, Komisija zagotovi podatke za izvajanje postopka. Države članice morajo v okviru uporabe tega protokola v skladu s členom 3 Uredbe Sveta (ES) št. 479/2009 ([6]) dvakrat na leto sporočiti podatke o javnofinančnih primanjkljajih in dolgu ter drugih povezanih spremenljivkah, in sicer pred 1. aprilom in 1. oktobrom.

(14) Svet na podlagi sporočenih podatkov sprejme sklep o razveljavitvi odločbe o obstoju čezmernega primanjkljaja. Poleg tega se odločba o obstoju čezmernega primanjkljaja razveljavi le, če primanjkljaj po napovedih Komisije v obdobju, ki ga zajema napoved, ne bo presegel referenčne vrednosti 3 % BDP iz Pogodbe ([7]).

([1]) Sklep Sveta 2011/734/EU z dne 12. julija 2011 naslovljen na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziv Grčiji, da sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja (UL L 296, 15.11.2011, str. 38).

([2]) Sklep Sveta 2011/791/EU z dne 8. novembra 2011 o spremembah Sklepa 2011/734/EU, naslovljenega na Grčijo zaradi okrepitve in poglobitve fiskalnega nadzora ter poziva Grčiji, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja (UL L 320, 3.12.2011, str. 28), Sklep Sveta 2012/211/EU z dne 13. marca 2012 o spremembi Sklepa 2011/734/EU, naslovljenega na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziv Grčiji, da sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja (UL L 113, 25.4.2012, str. 8), Sklep Sveta 2013/6/EU z dne 4. decembra 2012 o spremembi Sklepa 2011/734/EU, naslovljenega na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziva Grčiji, da sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja (UL L 4, 9.1.2013, str. 40).

([3]) Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

([4]) Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2015/1411 z dne 19. avgusta 2015 o odobritvi programa za makroekonomsko prilagoditev za Grčijo (UL L 219, 20.8.2015, str. 12). Izvedbeni sklep (EU) 2015/1411 je bil ponovno objavljen v vseh uradnih jezikih v UL L 91, 7.4.2016, str. 27.

([5]) Sklep Sveta (EU) 2015/1410 z dne 19. avgusta 2015 o pozivu Grčiji, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja (UL L 219, 20.8.2015, str. 8). Sklep (EU) 2015/1410 je bil ponovno objavljen v vseh uradnih jezikih v UL L 91, 7.4.2016, str. 18.

([6]) Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 z dne 25. maja 2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL L 145, 10.6.2009, str. 1).

([7]) V skladu z dokumentom „Podroben opis izvajanja Pakta za stabilnost in rast ter smernice o obliki in vsebini programov za stabilnost in konvergenčnih programov“, o katerem se je 15. maja 2017 dogovoril Ekonomsko-finančni odbor. Glej: http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9344-2017-INIT/en/pdf.

(15) Na podlagi podatkov, ki jih je predložila Komisija (Eurostat) v skladu s členom 14 Uredbe (ES) št. 479/2009 po uradnem obvestilu, ki ga je Grčija poslala aprila 2017, prvega pregleda programa in pomladanske napovedi Komisije iz leta 2017 je ugotovljeno naslednje:

— Saldo sektorja država se je od leta 2009, ko je bil primanjkljaj pri 15,1 % BDP najvišji, enakomerno izboljševal, pri čemer se je primanjkljaj v letu 2015 znižal na 5,9 % (3,2 % BDP brez neto učinka vladnih ukrepov za podporo finančnemu sektorju, kakor je poročal Eurostat), v letu 2016 pa se je prevesil v presežek v višini 0,7 % BDP ([1]). Zmanjšanje primanjkljaja je v približno enakem obsegu temeljilo na omejevanju odhodkov in konsolidaciji prihodkov države.

— Komisija ob upoštevanju fiskalnega svežnja, sprejetega v okviru prvega pregleda, ki naj bi v letu 2018 prinesel 3 % BDP, in ukrepov, dogovorjenih v okviru drugega pregleda, namenjenih delni izravnavi proračunskih posledic uvedbe sistema socialno-solidarnostnega dohodka, v pomladanski napovedi iz leta 2017 napoveduje primanjkljaj v višini 1,2 % BDP v letu 2017 in ob predpostavki nespremenjene politike presežek v višini 0,6 % BDP v letu 2018. Ukrepi, opisani v srednjeročni fiskalni strategiji za obdobje 2018–2021, ki so jih grški organi sprejeli maja 2017 po presečnem datumu za pomladansko napoved Komisije iz leta 2017, naj bi po pričakovanjih izboljšali fiskalni rezultat, napovedan za leto 2018 in srednjeročno obdobje. Tako naj bi primanjkljaj v obdobju, ki ga zajema napoved, ostal pod referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe.

— Zaradi velikih proračunskih primanjkljajev, padajočega nominalnega BDP in finančne podpore bančnemu sektorju ter kljub velikemu prestrukturiranju grškega dolga v letu 2012 se je dolg sektorja država kot odstotek BDP povečal s 109,4 % v letu 2008 ([2]) na 179,0 % v letu 2016. Zlasti se je delež grškega javnega dolga v BDP povečal s 177,4 % v letu 2015 na 179,0 % v letu 2016, ker je bil proračunski presežek v letu 2016 delno uporabljen za oblikovanje potrebnih denarnih rezerv. Povečanje je bilo povezano tudi z dodatno pozitivno prilagoditvijo stanj in tokov zaradi obračuna zaostalih plačil, ki v skladu s statističnimi pravili niso bila zabeležena v dolgu sektorja država. Delež javnega dolga v BDP naj bi ostal v letu 2017, ko se bo nadaljeval program obračunavanja zaostalih plačil, razmeroma stabilen, v letu 2018 pa naj bi se po pričakovanjih zmanjšal na 174,6 % BDP zaradi proračunskega presežka in ugodnih cikličnih pogojev.

(16) Potem ko je Komisija (Eurostat) aprila 2017 objavila fiskalni rezultat Grčije za leto 2016, in na podlagi pomladanske napovedi Komisije iz leta 2017, Grčija izpolnjuje pogoje za to, da Svet razveljavi svojo odločbo o obstoju čezmernega primanjkljaja v Grčiji. Poleg tega je o različnih elementih, vključno s srednjeročno fiskalno usmeritvijo, ki so pomembni za priporočilo Komisije Svetu, naj razveljavi svojo odločbo o obstoju čezmernega primanjkljaja v Grčiji, razpravljala tudi Euroskupina na seji 15. junija 2017.

(17) Za Grčijo od leta 2017, to je od leta po ustreznem zmanjšanju čezmernega primanjkljaja, velja preventivni del Pakta za stabilnost in rast, spremljanje v okviru programa pa se bo še izvajalo do sredine leta 2018. Nato bi morala Grčija z ustrezno hitrostjo napredovati pri doseganju svojega srednjeročnega proračunskega cilja, vključno s spoštovanjem referenčne vrednosti za odhodke, ter izpolnjevati merilo glede dolga v skladu s členom 2(1a) Uredbe (ES) št. 1467/97.

(18) V skladu s členom 126(12) PDEU se odločitev Sveta o obstoju čezmernega primanjkljaja razveljavi, če se je čezmerni primanjkljaj v zadevni državi članici po mnenju Sveta ustrezno zmanjšal.

(19) Po mnenju Sveta se je čezmerni primanjkljaj v Grčiji ustrezno zmanjšal, zato bi bilo treba Odločbo 2009/415/ES razveljaviti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Iz celovite ocene sledi, da se je čezmerni primanjkljaj v Grčiji ustrezno zmanjšal.

([1]) Na podlagi podatkov, ki jih je predložil Eurostat, je primarni saldo sektorja država v letu 2016 dosegel 3,9 % BDP. Glede na opredelitev, določeno v programu, je primarni saldo znašal 4,2 % BDP. Opredelitev, določena v programu, ne zajema enkratnega stroška dokapitalizacije bank, odhodkov, povezanih z migracijami brez prenosov sredstev Unije, prenosov sredstev, povezanih z odločitvami držav članic euroobmočja v zvezi s prihodki nacionalnih centralnih bank euroobmočja (dobički, enakovredni SMP in ANFA) in dela prihodkov od privatizacije, zajema pa spremembo stanja neporavnanih neobdelanih vračil davka.

([2]) Delež javnega dolga v BDP v letu 2008 je bil popravljen navzgor glede na prvotno objavljeno vrednost 94,6 % BDP zaradi statističnih revizij, ki so vplivale tako na dolg sektorja država kot na BDP.

Člen 2

Odločba 2009/415/ES se razveljavi.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V Bruslju, 25. septembra 2017

Za Svet
Predsednik
M. MAASIKAS